

Startnotitie Kunst en Cultuur

Versterking van het sociaal kapitaal van Loon op Zand

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Aanleiding	2
3. (Boven)regionale context van kunst en cultuur	3
4. Lokale context: kunst & cultuur in Loon op Zand en haar dorpen	4
5. Gemeentelijk bouwstenen	6
6. Gemeentelijke kijk op kunst en cultuur	8
7. Vervolg proces	8
8. Tot slot	9

1. Inleiding

Kunst en cultuur verrijken ons leven op vele manieren; schoonheid, verdieping en betekenis of een kleine vlucht uit de dagelijkse ervaring. Door kunst te bewonderen, muziek te beluisteren, toneelstukken te beleven of literatuur te lezen, komen we in contact met onze verbeeldingskracht en nieuwe perspectieven.

Kunst en cultuur verbinden mensen, voeden persoonlijke groei, sociale cohesie en een bloeiende samenleving. Ze helpen je bij het vormgeven van je identiteit. Weerspiegelen onze geschiedenis, tradities, waarden en dragen bij aan het behoud van ons erfgoed.

Door kunst te koesteren, erin te blijven investeren en het door te geven aan toekomstige generaties, versterken we onze culturele identiteit en verbinden we ons met onze wortels. Dat niet alleen, kunst en cultuur zijn essentiële onderdelen van maatschappelijke opgaven: ze helpen moeilijk onderwerpen bespreekbaar maken, dagen uit tot dialoog en gaan eenzaamheid te lijf.

Want, of het nu gaat over je eerste optreden bij jongerencentrum Crossroads, voor het eerst samen met je kind naar de bibliotheek in het Klavier, naar het museum samen met CLIP of op donderdagavond samen zingen met de 'Levensgenieters'; kunst en cultuur gaan over de beleving en ontwikkelen van talent, plezier, verwondering en stof tot denken.

Door kunst en cultuur te omarmen, investeren we in de groei én bloei van onze inwoners en versterken we de culturele identiteit van Loon op Zand. **Kunst en cultuur dragen bij aan het levensgeluk en zijn daarom onderdeel van ons sociaal kapitaal.**

2. Aanleiding

Deze startnotitie is de eerste stap om te komen tot een cultuurbeleid en schetst de aanleiding, het doel ervan en op welke wijze het cultuurbeleid tot stand komt. Het wat (visie, beleid) en hoe (instrumenten) wordt beschreven in het daadwerkelijke cultuurbeleid. Een van de actiepunten uit het coalitieakkoord is het ontwikkelen van een cultuurvisie. De cultuurvisie is onderdeel van het cultuurbeleid. Het uitvoeringsprogramma volgt na vaststelling van het cultuurbeleid.

Het beleidsdomein cultuur heeft als strategisch beleidskader de visie op het sociaal domein 2022-2027 'In de buurt/ Aan de buurt'. Het cultuurbeleid levert een bijdrage aan **de opgave 'sterke gemeenschappen'**. Kunst & cultuur zijn onderdeel van een sterke, sociale basis die beoogd wordt vanuit het sociaal domein. Het versterken van het culturele klimaat versterkt namelijk de sociale

cohesie. Culturele instellingen zijn onderdeel van de voorliggende voorzieningen; culturele voorzieningen en activiteiten kunnen zorgen voor het vergroten van de zelfredzaamheid en het versterken van de zorg voor elkaar.

In het coalitieakkoord (2022-2026 'Met lef, gefocust op u') wordt lof uitgesproken voor de verenigingen en stichtingen die zorgen voor verbondenheid en levendigheid in onze gemeente maar wordt ook gepleit voor meer samenwerking tussen inwoners en gemeente.

In deze startnotitie:

- Inventariseren we de (boven)lokale context van kunst & cultuur in Loon op Zand;
- Inventariseren we de culturele infrastructuur per kern;
- Vormen we met de gemeentelijke bouwstenen een gemeentelijke kijk op kunst & cultuur
- Benoemen we de vervolgstappen die we gaan nemen om te komen tot het cultuurbeleid (en de visie als onderdeel daarvan).

Waarom is een visie op kunst en cultuur nodig?

Het opstellen van duidelijke ambities voor de verdere ontwikkeling van kunst & cultuur is belangrijk. Mensen willen graag wonen in een gemeente waarin aandacht wordt besteed aan de openbare ruimte. Waar hun woon- en werkomgeving inspirerend én veilig is en waar ze zich betrokken kunnen voelen bij wat er gebeurt. Zij willen dat hun kinderen uitgedaagd worden zich breder te ontwikkelen. Willen graag deelnemen aan een veelzijdig cultureel leven. Kunst en cultuur dragen bij aan een sterke, veerkrachtige samenleving en zijn onderdeel van de basis-infrastructuur¹.

Met het cultuurbeleid willen we ambities en doelen vastleggen voor de komende jaren. Als gemeente hebben we een duidelijke rol in het in stand houden van een breed toegankelijk cultureel aanbod. Daarnaast gaan we nadruk leggen op **betere verbindingen** tussen instellingen, organisaties, verenigingen en inwoners. Om zo de kracht van samenwerken te benutten. De uitvoering van het cultuurbeleid moet leiden tot **grotere waardering** voor het cultureel vermogen van Loon op Zand en het beleid moet bijdragen aan een **sterke, wederkerige relatie** van cultuur met alle gemeentelijke programma's. Meedoen aan kunst & cultuur is namelijk goed voor het welzijn van onze inwoners.

De ambitie voor het cultuurbeleid biedt een inspirerend kader voor ontwikkeling van kunst & cultuur. Door het behoud van cultureel erfgoed, het stimuleren van kunst- en cultuureducatie. Het ondersteunen van kunstenaars en instellingen en door het ondersteunen van culturele evenementen en festivals, streeft de gemeente ernaar om een levendige en diverse culturele gemeenschap te stimuleren waarin iedereen kan floreren.

3. (Boven)regionale context van kunst & cultuur

Samen met de Rijksoverheid en de provincies, vormen gemeenten een duidelijke drietrapsraket als het gaat om het voeren van cultuurbeleid. Het rijk bekostigt cultuurparticipatie, algemene (kennis)ondersteuning, landelijke experimenten en stimuleringsprogramma's. De provincies spelen een rol in de tweedelijns ondersteuning. Zij bevorderen kwaliteit door deskundigheidsbevordering en zorgen voor regionale spreiding, distributie, bemiddeling en innovatieve projecten. Gemeenten voeren de regie op de feitelijke kennismaking met cultuur, in nauw samenspel met scholen en cultuuraanbieders, verder verstrekken gemeenten subsidie aan lokale culturele instellingen en verenigingen.

Beleid vanuit de Rijksoverheid

De Rijksoverheid ziet graag dat zo veel mogelijk Nederlanders toegang hebben tot cultuur van hoge kwaliteit. Het huidige cultuurbeleid van het kabinet richt zich op 5 thema's:

- **Cultuur maakt nieuwsgierig;**

¹ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-20e8457f-f019-40b4-a8d7-8a658fc59a9c/pdf>

Het beleven van cultuur is belangrijk voor elke doelgroep, de Rijksoverheid wil de beleving van cultuur voor in ieder geval jongeren vergroten. Toegang tot cultuur via scholen en verenigingen moet vergroot worden.

- **Ruimte voor nieuwe makers;**
De overheid stimuleert de ontwikkeling van andere vormen van cultuur zoals urban culture, spoken word, innovatief theater en digitale cultuur versterken.
- **Een leefomgeving met karakter;**
De Rijksoverheid investeert in (immaterieel) erfgoed zodat dit beleefbaar blijft voor meerdere generaties. Cultuurhistorie en monumentaal erfgoed zijn onderdelen hiervan.
- **Cultuur is grenzeloos;**
De Nederlandse cultuur is innovatief en kan gevoelige onderwerpen bespreekbaar maken. Cultuur kan letterlijke grenzen overbruggen
- **Een sterke culturele sector.**
Het onder goede voorwaarden ondernemen en werken in de cultuursector is belangrijk. De overheid wil o.a. de Fair Practice Code inzetten bij het financieren van projecten.

Voor de ontwikkeling van het cultuurbeleid van Loon op Zand kunnen deze uitgangspunten en bijbehorende programma's helpen. Toegang tot cultuur voor jongeren, vernieuwing van de sector en het behouden en verbeteren van immaterieel erfgoed zijn belangrijke speerpunten in onze gemeente.

Provincie Noord-Brabant

De provincie heeft het cultuurbeleid vastgelegd in het beleidskader 'Levendig Brabant 2030'. Door samenhang en integraliteit wil men de kwaliteit van wonen, werken en (be)leven voor Brabanders verbeteren. De ambitie is dat de 4 sectoren; cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd bijdragen aan een levendig Brabant voor iedereen. Dit is vertaald in 5 hoofddoelen:

- **Passend aanbod:** producten en diensten van de 4 sectoren sluiten in 2030 aan op de behoeften van inwoners, werknemers en bezoekers.
- **Inclusief aanbod:** Voor elke Brabander een passend aanbod in de 4 sectoren.
- **Innovatie en vernieuwing:** de 4 sectoren zijn vitaal en hebben voldoende ruimte en mogelijkheden om te vernieuwen.
- **Aanbod voor jeugd en talentontwikkeling:** Jongeren worden gestimuleerd door aanbod van cultuur, erfgoed en sport.
- **Bijdragen aan maatschappelijke opgaven:** de 4 sectoren dragen bij aan een aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren.

Verder wil provincie Noord-Brabant het volgende concreet stimuleren door middel van programmasubsidies:

- Het levendig en toegankelijk houden van de cultuursector door meer samenwerking;
- Het versterken van de positie van cultuureducatie via het programma 'cultuureducatie met kwaliteit';
- Het stimuleren van vernieuwing in bibliotheken;
- Het verbinden van cultuur aan andere maatschappelijke vraagstukken.

In het cultuurbeleid is het belangrijk om verbinding te leggen met de landelijke en regionale uitgangspunten. Zo ontstaat er toegang tot bovenlokale subsidies en financieringen voor lokale projecten. Het lokale gemeentelijk kader van Loon op Zand volgt in paragraaf 5.

4. Lokale context: kunst en cultuur in Loon op Zand en haar dorpen

Gemeente Loon op Zand bruist van energie als het gaat om culturele evenementen. Van kleinschalige festivals tot grote muziekoptredens, er is altijd iets te beleven voor jong en oud. Zo wordt jaarlijks het Anton Pieck Zomerfestijn georganiseerd, waarbij de lokale kunst & cultuur in de schijnwerpers worden gezet. Voor de liefhebbers van muziek en dans is er ook genoeg te beleven. Het Pleinfestival trekt elk jaar veel bezoekers. Stichting Kunst in Loon op Zand biedt een platform voor talentvolle kunstenaars

om hun werk te tonen en in contact te komen met een breed publiek door het organiseren van exposities op verschillende locaties.

In de gemeente Loon op Zand wordt cultuureducatie hoog in het vaandel gedragen. Met een scala aan programma's, activiteiten en samenwerkingen streeft de gemeente, via het Cultuur Leraren Informatie Punt (CLIP), ernaar om cultuur toegankelijk te maken en een creatieve en artistieke beleving te bieden aan jongeren. In de gemeente wordt samengewerkt met scholen en culturele instellingen om een divers en uitdagend curriculum aan de jeugd te bieden. Kunstprojecten, workshops en voorstellingen worden georganiseerd om de verbeeldingskracht en creativiteit van leerlingen te stimuleren. Dit kan variëren van beeldende kunst en theater tot muziek en dans. Door actieve participatie en kennismaking met verschillende kunstvormen worden kinderen aangemoedigd om hun eigen expressie en talenten te ontdekken. Naast het onderwijs zijn er ook diverse culturele instellingen en verenigingen in de gemeente die zich richten op cultuureducatie. Zij bieden workshops, cursussen en activiteiten aan voor zowel kinderen als volwassenen. Of het nu gaat om schilderen, filmen, fotografie, dans of muziek; er is voor ieder wat wils.

De gemeente Loon op Zand ondersteunt culturele initiatieven en projecten die gericht zijn op educatie. Subsidies en financiële ondersteuning worden verstrekt aan culturele organisaties en verenigingen die bijdragen aan het verrijken van de cultuureducatie in de gemeente. De totale omvang van verstrekte en te verstrekken subsidies aan het culturele veld betreft € 864.921,61 in 2023.

Kaatsheuvel

Kaatsheuvel is als onderdeel van gemeente Loon op Zand de grootste kern. Historisch gezien is Kaatsheuvel onderdeel van de Langstraat: een aaneengesloten rij van vroegere nederzettingen welke terug te voeren zijn naar de Romeinse tijd. Gebouwd op het erfgoed van de turfstekers, heeft Kaatsheuvel de afgelopen 300 jaar bekend gestaan om het vervaardigen van schoenen. Dit vanwege de gunstige omstandigheden die het looien van leer mogelijk maakten. Pas na 1960 nam deze maakindustrie af en maakte plaats voor de Efteling als bekendste product van Kaatsheuvel. Onderdelen van de Efteling, zoals het Sprookjesbos, zijn van hoge cultuurhistorische waarde. De inwoners van Kaatsheuvel zijn nauw verbonden met de Efteling waarbij er veel immaterieel erfgoed in de vorm van herinneringen en verhalen te beluisteren zijn. Daarnaast is de schoenindustrie ook nog een van de belangrijkste vormen van erfgoed in Kaatsheuvel. Waarbij verschillende elementen in het dorp van cultuurhistorische waarde zijn. Bijvoorbeeld de voormalig Stocko Schoenfabriek geeft een mooi inzicht in het (immateriële) erfgoed.

Met meer dan 16.000 inwoners heeft Kaatsheuvel een rijk verenigingsleven. Niet limitatief opgesomd:

- **Theater in het Klavier** huisvest een aantal van deze verenigingen en vormt samen met **de bibliotheek** het culturele centrum van het dorp;
- **Koninklijk erkende Harmonie Kaatsheuvel** zijn regelmatig te vinden in het Klavier en zijn ware ambassadeurs van deze locatie;
- **Heemkundekring de Ketsheuvel** doet onderzoek naar de historie van het dorp en organiseert tentoonstellingen en lezingen;
- **Koren zoals St. Caecilia** zorgen voor gezellig samenzijn maar ook voor muzikale omlijsting van evenementen;
- **Scoutingclub MLK** biedt al tientallen jaren activiteiten voor kinderen en jongeren aan. Doordat scoutingclubs onderdeel zijn van een internationale organisatie, is er aandacht voor verschillende culturen;
- **De Levensgenieters** treden regelmatig op in het Klavier.

Loon op Zand

De eerste bewoners streken rond het jaar 1100 neer in Loon op Zand. Toen heette het nog 'Venloon'. Vanwege de agrarische handelingen van toen, ontstonden zandverstuivingen. Dit heeft geleid tot het Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen. Ook Loon op Zand was een belangrijk onderdeel van de schoenindustrie. Het nog altijd bekende merk 'van Lier' kent haar oorsprong in Loon op Zand. Dit kerkdorp heeft een hechte gemeenschap met veel verenigingen, een aantal uitgelicht:

- **Heemkundekring Loon op 't Sandt** draagt zorg voor het behoud en het uitdragen van het (immateriële) erfgoed van deze kern;
- **De Wetering** is als cultureel centrum de huiskamer van het dorp;
- **Koninklijk Erkende Muziekvereniging Concordia** speelt als sinds 100 jaar muziek bij activiteiten in het dorp en organiseren ook concerten;
- **Sophia's Vereeniging** staat hoog aangeschreven, zelfs op Europees niveau, en leert je de fijne kneepjes van het slagwerk;
- **Minstens 5 koren** waar men samenkomt om te zingen;
- **De Loonse Dorpskwis** is een belangrijk evenement waar veel inwoners aan deelnemen;
- **De Loonse kerst klokkenloop** trekt inmiddels meer bezoekers dan in het dorp wonen.

De Moer

De Moer is de kleinste kern van de gemeente en een van de kleinere kernen in Brabant. Inmiddels iets meer dan 600 inwoners tellend, is dit dorp altijd relatief klein gebleven. Pas in 1894 werd het een zelfstandig dorp. Het dorp grenst aan natuurmonument Huis ter Heide; Huis ter Heide is een aantrekkelijk natuurgebied met vennen, glooiende akkers, gevarieerde loof- en naaldbossen en een landhuis uit 1864. De Moer heeft een hechte gemeenschap waar veel zelf wordt opgepakt.

- **Muziekvereniging de Moer** spelen zowel moderne als klassieke stukken en zijn op dinsdagavond aanwezig in 't Moeruiltje;
- **Vrouwen van nu** organiseren als lokale stichting activiteiten en lezingen;
- **Autocross De Moer** en **Moers Pinksterweekend** zijn bekende lokale evenementen met relatief veel bezoekers.

5. Gemeentelijke bouwstenen

Om te komen tot een visie op kunst & cultuur hebben we, naast de (boven)regionale context, de volgende gemeentelijke bouwstenen:

- **Visie op de toekomst** (coalitieakkoord en strategische visie sociaal domein);
- **Trends en ontwikkelingen** (onderzoek Berenschot 2021, provinciaal beleidskader 'Levendig Brabant 2030');
- **Overige bouwstenen** (vastgestelde beleidsdocument en besluiten met een relatie tot cultuur).

Deze bouwstenen vormen de gemeentelijke kijk op kunst en cultuur in Loon op Zand. Het opstellen en de uitwerking van de cultuurvisie zal samen met culturele instellingen, verenigingen en andere belanghebbenden gebeuren.

Visie op de toekomst

In het coalitieakkoord 2022-2026 'Met lef voor u' wordt een duidelijk beeld geschetst van de gemeente die Loon op Zand wil zijn voor- en samen met haar inwoners. Zelfstandigheid van de gemeente en participatie door inwoners zijn belangrijke uitgangspunten. Vroegtijdig signaleren en een breder voorliggend veld moet ervoor zorgen dat inwoners zelfredzamer worden. Kunst en cultuur hebben een rol binnen het sociaal domein maar ook binnen het vrijetijdsaanbod: de kernen moeten uitnodigen tot bezoeken en dus een breed aanbod bieden.

In de visie op het sociaal domein 'In de buurt / Aan de buurt' wordt gesteld dat door laagdrempelige, lokale, voorzieningen toegankelijk te maken, ondersteuning op een eerder moment dan noodzakelijk mogelijk wordt. Voorliggende voorzieningen worden versterkt; culturele instellingen zoals een bibliotheek maar ook verenigingen zijn onderdeel van deze voorzieningen en hebben bijvoorbeeld een groot aandeel in vroegtijdige signalering.

Trends en ontwikkelingen

In 2021 heeft Berenschot onderzoek gedaan naar de bestuurlijk toekomst van Loon op Zand. Dit rapport levert een foto op van Loon op Zand anno nu en geeft een streven voor de toekomst: het blijven van een mooie, trotse en gastvrije gemeente, waar de handen uit de mouwen worden

gestoken. De gemeente wil haar mooie karakter graag behouden en uitblinken in waar zij goed in is. De identiteit van de kernen hangt namelijk sterk samen met de historie en cultuur van deze dorpen. De volgende genoemde trends hebben in ieder geval invloed op de cultuurvisie:

- De gemeente Loon op Zand kent drie dorpen met een eigen karakter die een band hebben met elkaar en met de kernen in omliggende gemeenten. We zien een gerichtheid op zowel de Langstraat als op Tilburg.
- Loon op Zand heeft actieve inwoners in verenigingen en de mantelzorg. Veel wordt zelf opgepakt, maar het vraagt ook iets van de gemeente, bijvoorbeeld accommodaties en ondersteuning.
- Met de trend van afnemende aantallen (actieve) leden zal ook het verenigingsleven in Loon op Zand te maken krijgen. Dit is voornamelijk vanwege vergrijzing.

Verder wordt beschreven dat iedere kern een hecht, eigen verenigingsleven kent en dat er meer bereikt kan worden als de verenigingen meer samenwerken. Dit gebeurt nu onvoldoende, men beconcurrereert elkaar zelfs. Verder is de prognose dat de gemeente de komende jaren groeit qua inwonersaantallen maar daarmee ook de vergrijzing. Inwoners zijn zuinig op de identiteit van de kern waarin zij wonen. Dit is een kracht welke gestimuleerd kan worden, juist als het gaat om het behouden van immaterieel erfgoed. Daarnaast zijn relatief veel jongeren zijn onderdeel van een vereniging.

Het beleid vanuit de provincie op gebied van cultuur is in paragraaf 2 van deze notitie geschetst. Belangrijk om te weten is dat provincie Noord-Brabant qua trends en ontwikkelingen verwacht dat steeds minder inwoners lid worden van een vereniging en dat sociale cohesie minder vanzelfsprekend is. Dat door de bevolkingsgroei de komende 30 jaar de vraag naar vrijetijdsvoorzieningen en ontmoetingsruimte groeit, maar vrijetijdbesteding afneemt. Combinaties en arrangementen worden steeds belangrijker, ook voor de beleving van cultuur. Denk daarbij aan een combinatieticket van een attractie en horeca of het gezamenlijk aanbieden van een theaterbezoek, diner en hotelovernachting in een arrangement. Verwachting is dat historisch erfgoed een belangrijke rol gaat spelen als culturele hotspots.

Overige bouwstenen

Vanuit de gemeente zijn er verder nog verschillende nota's en documenten vastgesteld die bijdragen aan het beleidsdomein cultuur en input leveren aan de cultuurvisie:

- Februari 2023 is er een nieuwe, meerjarige subsidie verstrekt aan de Maasstad Omroepstichting / Langstraat Media. Een van de voorwaarden is samenwerking met andere lokale (culturele en maatschappelijke) organisaties in het kader van gemeenschappelijke projecten en/of evenementen.
- In 2021 is er een participatieovereenkomst vastgesteld voor deelname aan Cultuureducatie met Kwaliteit. Loon op Zand ontvangt hierdoor een jaarlijkse bijdrage tot en met 2024 om via een coach verbinding te leggen en samenwerking uit te bouwen tussen culturaanbieders en het onderwijs.
- In 2020 is er een visie op de bibliotheek ontwikkeld en vastgesteld. Hiermee is vastgesteld dat de bibliotheekfunctie in Loon op Zand o.a. kan bijdragen aan het versterken en faciliteren van de lokale kunst, cultuur zoals erfgoed en cultuureducatie in het onderwijs.
- De subsidiering van instellingen en verenigingen vindt haar oorsprong in de herijking van het subsidiebeleid Welzijn uit 2016. Uitgangspunt is dat de gemeente geen aanjager wil zijn maar vooral initiatieven uit de samenleving wil stimuleren en laten bloeien door middel van subsidie.
- De omgevingsvisie is in de maak. Uit het eerste concept blijkt dat er behoefte is aan het ontwikkelen van multifunctionele accommodaties met een aantrekkelijk aanbod voor zoveel mogelijk doelgroepen. Invulling van dit aanbod door culturele instellingen en verenigingen moet dan ook aandacht krijgen in de cultuurvisie.
- Het accommodatiebeleid wordt geëvalueerd en aangescherpt. Dit beleid beïnvloedt de afspraken die gemaakt worden met verenigingen en instellingen wat betreft het gebruik van gemeentelijk vastgoed.

6. Gemeentelijke kijk op kunst en cultuur

Als we bekijken waar de bouwstenen uit de vorige paragraaf elkaar raken en overlappen, dan komen we tot duidelijke opgaven en speerpunten voor de komende jaren. Met het cultuurbeleid willen wij een strategisch kader bieden voor de uitvoering, waarbij participatie, inclusiviteit én duurzaamheid ook een rol krijgen. De uitgangspunten zijn in ieder geval dat gemeentelijke inzet op cultuur moet leiden tot:

- Meer verbinding door de samenwerking tussen instellingen, inwoners en de gemeente en;
- Het stimuleren van toegankelijkheid van cultuur voor alle inwoners (zowel beleving als educatie).
- De waardering van het cultureel vermogen te vergroten door de maatschappelijke rol van kunst en cultuur in Loon op Zand versterken;
- (Soms letterlijk) ruimte te geven om te experimenteren met nieuwe vormen van kunst en cultuur. Om zo te komen tot een toekomstbestendig aanbod wat past bij de inwoners van nu en in de toekomst.
- Een sterkere, wederkerige relatie met alle gemeentelijke programma's door het versterken van de inzet van cultuur binnen gemeentelijke opgaven.

Verder moet het cultuurbeleid in ieder geval de volgende thema's bevatten:

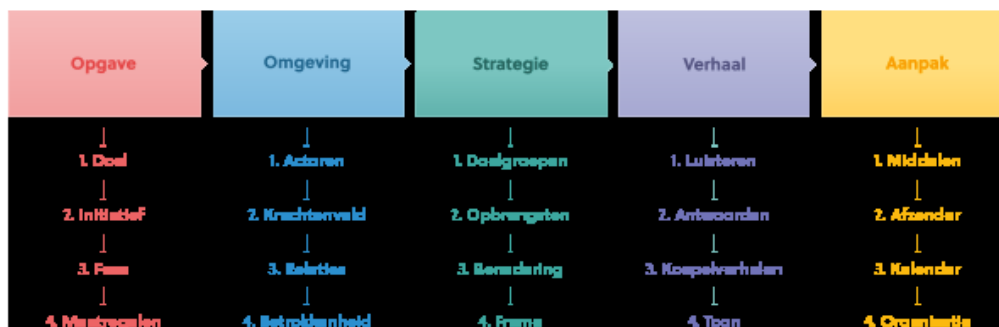
- Kunst- en cultuureducatie:
- Culturele evenementen en festivals:
- Kunstenaars en culturele instellingen:

Zonder de gemeente zou er ook kunst & cultuur zijn in Loon op Zand. Niet alle culturele instellingen hebben subsidie nodig en ook zonder de gemeente weten vraag en aanbod elkaar te vinden. Daarom wordt het cultuurbeleid opgesteld met betrokkenheid van het culturele veld. Bovengenoemde bouwstenen, uitgangspunten en thema's zijn in ieder geval belangrijk voor onszelf.

7. Vervolg proces

Deze startnotitie is een basis voor het vervolgtraject. In het vervolgtraject gaan we met een brede vertegenwoordiging van het cultuurveld en domeinen als welzijn en onderwijs de uitwerkingslijnen verder ontwikkelen tot een gedragen visie passend bij de benoemde opgaven en speerpunten. Hierbij onderscheiden we een **verkenningfase** en **ontwerpfase**.

In de **verkenningfase** starten we met het maken van een participatieaanpak volgens de factor-c methodiek. Deze methodiek wordt gebruikt door gemeentelijke communicatie om op basis van het doel een passend traject te maken voor de stakeholdersanalyse, de rollen die nodig zijn om te komen tot het beleid en de instrumenten die worden ingezet om stakeholders te bereiken. De kern: aan de hand van onderstaande leidraad werkt men in een aantal stappen een strategie en een aanpak uit voor participatie, waarbij het perspectief van de doelgroep of gebruiker steeds een duidelijke plek heeft.

Bron: boomstrategie.nl

Tijdens de verkenningfase wordt er niet alleen onderzoek gedaan: het bewonerspanel wordt ingezet en er vindt een social media-onderzoek plaats. Ook zullen er een aantal gesprekken plaatsvinden met de direct betrokkenen zoals de bibliotheek, scholen, stichting KLOZ en diverse verenigingen. Dit zodat we het beeld uit deze startnotitie kunnen bevestigen of aanpassen en een goede basis leggen voor het cultuurbeleid.

Ontwerpfase

De uitkomsten van de verkenningfase vormen input voor de **ontwerpfase**. In deze fase ontwerpen we gezamenlijk als het ware het beleid. In deze fase gaan we op een aantal thema's de diepte in met verschillende groepen stakeholders maar ook met het college, de gemeenteraad en collega's.

We gebruiken stellingen en standpunten om keuzes te kunnen maken. Dit doen we in zogeheten werkateliers. In een werkatelier gaan gezamenlijk een bepaald thema van het cultuurbeleid uitdiepen.

Niet elke stakeholder heeft interesse of affiniteit met het brede scala aan kunst & cultuur. Om tot komen tot concreet beleid, behandelen we de verschillende aspecten van kunst & cultuur separaat. Als laatste onderdeel van de ontwerpfase, toetsen we het uiteindelijke beleid bij alle stakeholders en scherpen we het geheel nog een keer aan.

Planning

1. ~~Startnotitie~~
2. ~~Inventarisatie beleid Rijk/Provincie/Lokaal~~
3. Start **verkenningfase (september 2023)**
4. Uitwerking gesprekken, vorming abstract plan **(november 2023)**
5. Start **ontwerpfase (januari 2024)**
 - Werkatelier Culturele instellingen
 - Werkatelier Verenigingen
 - Werkatelier Dorpsraden
 - Werkatelier Jeugd en CLIP
 - Werkatelier overige belanghebbenden
6. Werksessie college en gemeenteraad, delen eerste opbrengsten **(maart 2024)**
7. Opstellen cultuurbeleid **(april 2024)**
8. Terugkoppeling stakeholders **(mei 2024)**
9. Start besluitvormingscyclus **(juni 2024)**

8. Tot slot

Met deze startnotitie leggen we een basis voor het ontwikkelen van een inspirerende, breed gedragen visie en beleid op kunst en cultuur in onze gemeente. Cultuur vormt het hart van onze samenleving en biedt ons de mogelijkheid om te groeien, te verbinden en te inspireren.

Met een duidelijke visie op inclusie, diversiteit en participatie willen we een omgeving creëren waarin iedereen zich betrokken voelt en de ruimte krijgt om zijn of haar creativiteit te uiten. Samen met de inwoners, culturele instellingen, verenigingen en andere stakeholders willen we werken aan het versterken van het culturele landschap, het stimuleren van artistieke expressie en het bevorderen van cultureel erfgoed.

Kunst en cultuur dragen bij aan het levensgeluk en zijn daarom onderdeel van ons sociaal kapitaal.

Aan de slag!